

Abb. 1 De opgraving in Vlengendaal resulteerde in een grote hoeveelheid Romeinse bouwmaterialen. Op de achtergrond is een grote steenmuur te zien die in 1913 werd verwijderd op de grond van de voorgrond.

Abb. 2 Tegen een wand poseren de voorgrond A Boch als een ministeriële schaatskist. Hij staat in de oorspronkelijke verweeringsgracht (hypocaustum) waar de muren van de feestdagstralen zijn gevonden. Op de voorgrond nog enkele pijlers (foto Rijksmuseum van Oudheden Leiden).

Op het terrein achter het woonhuis dat in noordwestelijke richting aan de achterland grenst ligt over een vrij grote oppervlakte over een plaveisel te beschikken waarvan aan de westkant nog een gedekte behoudende is gebleven. Men vond hier een groot vat met een naar binnen gebogen horizontale rand, dat bijna nog geheel was gevuld met geblaasde kalk. De kalk was echter keihard geworden. In de nabijheid van dit vat lagen veel scherven.

Info Boeren, buren, buitenlu

maken ongebluste kalk

De harde lagen van de Kunrader kalksteen zijn reeds sinds de Romeinse tijd als bouwmateriaal gebruikt. De stenen werden gekapt en de ruwe blokken werden verwerkt in de muren van boerderijen. De kalksteen uit de groeves bij Vlengendaal in Bocholt bestaan voor 90% uit harde lagen en werden daarom vooral gebruikt voor het bouwen van hulzen. De dikte van de kalkstenenblokken die gebruikt konden worden als bouwmateriaal was afhankelijk van de gebruikte kalk. De kalk mag slechts een klein percentage siliconen, ijzer of aluminium bevatten, omdat deze bij temperatuuren boven 900 ° Celsius aan de overvloed blijven plakken. Ook wordt de gebraarde kalk dan niet meer geheel wit, zodat het eindproduct niet geschikt is voor stucadoor. Enkel de harde lagen, met een gemiddelde dikte van 20-25 cm, van de Kunrader kalksteen zijn geschikt voor het kalkbranden.

Slechts 25-30% van de kalk is geschikt om te branden. Tot 1850 ging het branden van kalk op een eenvoudige wijze. De hele inhoud van de hierbij gebruikte veldoven, die met hout werd gestookt, werd in een keer gaar gestookt en vervolgens werd de hele oven leeggemaakt. De kalkbrokken werden onderin de oven op houten palen gestapeld totdat de hele oven vol was en er een dragend dak was ontstaan. Nadat het dragende dak was gevormd konden de palen worden weggenomen en werden bovenop kleine kalkbrokken opgestapeld. Daarna werd de benedenruimte van de oven volgestapeld met hout. Het branden van de hele oven duurde 48 uur.

De brokken ongebluste kalk (kluitkalk) werden dan met een riek uit de oven gehaald. De ongebluste kalk werd met water geblust. Hierdoor ontstond calciumhydroxide (Ca(OH)_2) die gebruikt werd als stucadoorskalk. Door een geringe hoeveelheid water toe te voegen en de calciumhydroxide te vermalen, werd landbouwkalk gemaakt. Door het toevoegen van nog een beetje water ontstond kalkbijl die gebruikt werd om te stucadoor, wanneer er veel meer water werd toegevoegd ontstond kalkmelm waarmee gewonk kon worden.

Info www.eifelnatur.de

